

KU LEUVEN

KU LEUVEN

EEN UNIVERSITEIT IN BEELD

IMAGES OF A UNIVERSITY

8 VOORWOORD
PREFACE

11 ZES EEUWEN
UNIVERSITAIR
LEVEN IN LEUVEN

SIX CENTURIES
OF UNIVERSITY
LIFE IN LEUVEN

25 EEN UNIVERSITEIT
IN BEELD

IMAGES OF
A UNIVERSITY

218 EPILOOG: HUISELIJKE GELUIDEN
EPILOGUE: HOMELY SOUNDS

222 ADRESSENLIJST
ADDRESS LIST

223 MET DANK AAN
ACKNOWLEDGMENTS

223 OVER DE AUTEURS
ABOUT THE AUTHORS

224 COLOFON
COLOPHON

VOORWOORD

PREFACE

(vorige pagina) Inwijding van de nieuwe Universiteitsbibliotheek op 4 juli 1928, in aanwezigheid van koning Albert en koningin Elisabeth (Universiteitsarchief KU Leuven)

(previous page) Inauguration of the new University Library on 4 July 1928 in the presence of King Albert and Queen Elisabeth (KU Leuven University Archives)

KU Leuven – Een universiteit in beeld knoopt aan bij de rijke fotoboektraditie van onze universiteit. Het omvangrijke werk dat voor u ligt, neemt u mee op een zinderende reis langs en door tal van gebouwen. U krijgt niet alleen statige gevels te zien, maar ook de binnenruimtes die erachter schuilgaan. Alle foto's worden ook beknopt geduid door universiteitshistoricus Liesbet Nys, in het Nederlands en het Engels. Op die manier biedt het boek ook een mooie introductie in de geschiedenis van onze universiteit en van haar rijke architecturale erfgoed.

Dat *KU Leuven – Een universiteit in beeld* zo'n beklijvend werk is geworden, is de verdienste van Karin Borghouts. De gerenommeerde kunstfotograaf heeft een voorliefde voor architecturale omgevingen en interieurs. Karin registreerde met haar camera onder andere de spectaculaire metamorfose die het KMSKA onderging tijdens de restauratiewerken. Dit boek is een nieuw huzarenstuk. In een interview heeft ze het over "de kroon op haar werk".

Met een even open als eigenzinnige blik kijkt Karin Borghouts naar onze aula's en laboratoria, onze bibliotheken en studentenresidenties, onze kapellen. Uitgerekend daar waar wij achteloos aan voorbijhollen, onderweg naar de tigste vergadering van de dag, houdt zij halt. Uitgerekend daar plant ze haar statief. Vangt ze tijd en ruimte in een sprekend beeld. Fotografie zonder franjes, dat is Karin Borghouts ten voeten uit.

What you see is what you get. De universiteit zoals ze is, daar staat dit boek voor. Het levert soms beelden op die even aandoenlijk zijn als grappig: een verformfaaide kazuifel in een bezemhok, een bureau kreunend onder een karrenvracht aan boeken, een stoffige achterkamer waar de tijd gestold lijkt. Leuke spelereien, die scherp contrasteren met de pure esthetiek van iconische gebouwen zoals de Universiteitshal en College De Valk. De vele foto's van trappen, wandelgangen, hoeken en bochten vormen dan weer een subtiele vingerwijzing naar de vaak moeizame weg die onderzoekers afleggen.

Als een negentiende-eeuwse fotograaf brengt Karin Borghouts haar camera centraal in stelling: een perspectief dat de volmaakte symmetrie van bouwwerken helemaal tot haar recht doet komen. De liefde voor beeldende kunst spat van haar foto's. De strenge geometrie van een trap in de Aula Pieter De Somer verheft ze tot een abstract kunstwerk. Soms lijkt het zelfs alsof ze schildert met haar camera. Een beeld van picknickende studenten in het Sint-Donatuspark doet denken aan Édouard Manets *Le Déjeuner sur l'herbe*.

Het is precies die verfrissende combinatie van intimistische, grappige en ronduit imposante beelden die dit boek zo onweerstaanbaar maakt. Laat u overweldigen door de grandeur van ons erfgoed. Verwonder u over de verrassende schoonheid van het alledaagse. Geniet van de vele visuele parels die onze universiteit te bieden heeft. Beleef het beeldig verhaal van zeshonderd jaar KU Leuven. Ons verhaal.

KU Leuven – Images of a University is the latest in a long line of photo books about our university. This tome is your invitation to an exciting journey past and through several buildings with pictures of their stately façades and the interiors they conceal. All photos come with a brief explanation in Dutch and English by university historian Liesbet Nys. As such, the book also provides a wonderful introduction to the history of our university and its magnificent architectural heritage.

The fact that *KU Leuven – Images of a University* has become such a captivating book is Karin Borghouts's merit entirely. The renowned Antwerp-based photographer has a penchant for architectural environments and interiors. Previously, Karin used her camera to record the spectacular transformation of the Royal Museum of Fine Arts Antwerp during its long restoration. With this book, she pulls off another difficult feat. In an interview, she called this project "the crowning glory of her career".

Karin Borghouts directs her uniquely open gaze at our lecture halls and laboratories, our libraries and student halls of residence, and our chapels. It is in those places that we casually rush past on our way to yet another meeting that she chooses to stop and set up her tripod. Capturing time and space in iconic images. No-frills images. That is what Karin Borghouts does best.

What you see is what you get. The university as it is. And that is precisely what this book seeks to convey. Some images are equal parts moving and funny: a rumpled chasuble in a broom cupboard, a desk groaning under the weight of many books, a dusty back room where time seems to have stopped in its tracks. Amusing photos that contrast sharply with the pure aesthetic of such iconic buildings as our University Hall and Falcon College. The many photos of staircases, corridors, corners and curves, meanwhile, are a subtle reference to the often arduous path that researchers follow.

Similar to a 19th-century photographer, Karin Borghouts positions her camera squarely before her subject, a perspective that only serves to enhance the perfect symmetry of these buildings. You can tell from her photos that she loves visual art. Her viewfinder turns the strict geometry of a staircase in Pieter De Somer Lecture Hall into an abstract work of art. Sometimes it feels as if she is painting with her camera. An image of picnicking students in Saint Donatus Park is reminiscent of Édouard Manet's *Le Déjeuner sur l'herbe*.

It is this refreshing combination of intimate, funny and truly imposing images that makes this book such an irresistible read. So let the grandeur of our university's heritage sweep you off your feet. Marvel at the surprising beauty of the everyday. Enjoy the many visual gems our university has to offer. Experience the picture-perfect story of 600 years of KU Leuven. Our story.

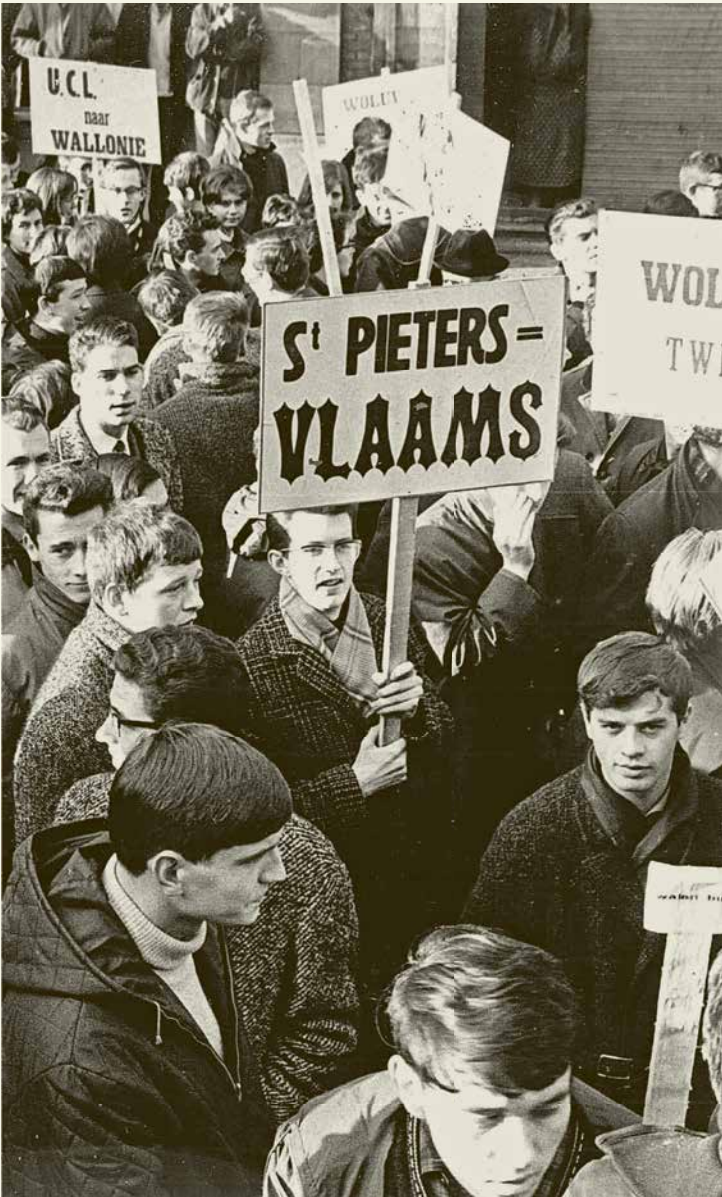
ZES EEUWEN UNIVERSITAIR LEVEN IN LEUVEN

SIX CENTURIES OF UNIVERSITY LIFE IN LEUVEN

1

De stoet der togati schrijdt
over het binnenplein van het
Pauscollege in 1948. (Universi-
teitsarchief KU Leuven)

The procession of *togati* makes
its way across the courtyard
of Pope's College in 1948.
(KU Leuven University Archives)

Studentenprotest voor de vernederlandsing van de Leuvense universiteit, jaren 1960 (Universiteitsarchief KU Leuven)

Student protest in favour of the Dutchification of Leuven's university, 1960s (KU Leuven University Archives)

Dit boek verschijnt ter gelegenheid van de zeshonderdste verjaardag van de Leuvense universiteit. De universiteit van Leuven is de oudste van de Lage Landen. Ze hoort thuis in het rijtje van eerbiedwaardige universiteiten met wortels in de middeleeuwen, zoals Bologna, Parijs, Oxford, Cambridge en Padua. Onder haar alumni bevinden zich gerenommeerde zestiende-eeuwse geleerden als Gerard Mercator, Andreas Vesalius, Rembert Dodoens, Desiderius Erasmus en Justus Lipsius, of recenter, de internationaal befaamde wetenschappers Georges Lemaître en Christian de Duve. De universiteit is trots op haar zes eeuwen lange geschiedenis en ook op haar rijke historisch erfgoed. Toeristen die Leuven bezoeken, komen niet alleen voor het indrukwekkende gotische stadhuis, maar ook voor de fraaie Universiteitshal, de monumentale Universiteitsbibliotheek en het unieke ensemble van oude universiteitscolleges dat in het stadscentrum bewaard is gebleven.

Een onderbroken geschiedenis

En toch, wie enigszins vertrouwd is met de geschiedenis van de Leuvense universiteit, weet dat bij haar respectabele leeftijd een kanttekening moet worden gemaakt. Haar verleden is immers geen ononderbroken verhaal. Haar geschiedenis kent heel wat interrupties en cesuren. Op initiatief van de stadsmagistraat en het Sint-Pieterskapittel zag de Leuvense universiteit in 1425 het levenslicht, maar de Oostenrijkse keizer Jozef II verhuisde haar, met uitzondering van de theologische faculteit, in 1788 naar Brussel. De universiteit keerde in 1790 na de Brabantse Omwenteling nog wel even terug naar Leuven, maar in 1797 schaften de Franse revolutionairen haar volledig af. Na twintig jaar zonder universiteit in Leuven stichtte koning Willem I er in 1817 een rijksuniversiteit. Die had uitdrukkelijk geen katholiek profiel en was ook op andere vlakken weinig verwant aan haar voorganger. De door Willem I opgerichte rijksuniversiteiten van Gent en Luik bestaan vandaag nog steeds, maar de Rijksuniversiteit van Leuven was geen lang leven beschoren; in 1835 werd zij opgeheven.

De episode van de Rijksuniversiteit van Leuven wordt weleens vergeten en dat is niet zo vreemd. De in 1834 door de bisschoppen opgerichte Katholieke Universiteit, die in Mechelen van start ging maar zich het jaar nadien in Leuven vestigde, wilde de periode van de Leuvense Rijksuniversiteit liefst zo snel mogelijk naar de vergetelheid verbannen. Op allerhande manieren zocht zij naar directe aansluiting bij de in 1797 ter ziele gegane Oude Universiteit. Toen in 2017 de universiteiten van Gent en Luik hun tweehonderdste verjaardag met de nodige luister vierden, bleef het in Leuven opvallend stil. Daar bereidde men zich mentaal al voor op de nakende zeshonderdste verjaardag van de universiteit in 2025. Dit verklaart wellicht waarom in 2018 eveneens nauwelijks aandacht uitging naar de vijftigste verjaardag van de zelfstandige Nederlandstalige Leuvense universiteit, die in 1968 was opgericht. Na een periode van hevige studentenprotesten was de Leuvense universiteit toen gesplitst in twee autonome instellingen. De Franstaligen verhuisden naar een nieuwe universiteitscampus over de taalgrens in Waals-Brabant, Louvain-la-Neuve gedoopt. De Franstalige medische campus vestigde zich in Sint-Lambrechts-Woluwe. Voortaan was aan de Leuvense universiteit het Nederlands de voertaal.

This book is published on the occasion of the 600th anniversary of Leuven's university. The university of Leuven is the oldest university in the Low Countries and one of a list of venerable universities that have their roots in the Middle Ages, such as Bologna, Paris, Oxford, Cambridge and Padua. Its alumni include renowned 16th-century scholars such as Gerard Mercator, Andreas Vesalius, Rembert Dodoens, Desiderius Erasmus and Justus Lipsius, or more recently, the internationally renowned scientists Georges Lemaître and Christian de Duve. The university is proud of its six centuries of history and also of its rich historical heritage. Tourists visiting Leuven come to see its impressive Gothic city hall as well as the beautiful University Hall, the monumental University Library, and the unique ensemble of old university colleges that has been preserved in the city centre.

An interrupted history

However, anyone who is somewhat familiar with the history of Leuven's university knows

that its venerable age requires some nuance as its past is not a continuous story. Its institutional history is punctuated by several interruptions and breaks. Leuven's university was founded in 1425 at the initiative of the city magistrate and the Chapter of Saint Peter. In 1788, the Austrian Emperor Joseph II moved all its faculties, except for the theological faculty, to Brussels. Although the university briefly returned to Leuven in 1790 after the Brabant Revolution, it was completely abolished in 1797 by the French revolutionaries. After 20 years without a university in Leuven, King William I founded a state university in the city in 1817. In addition to lacking a Catholic profile, it was also very different from its predecessor in other respects. While the state universities of Ghent and Liège, which were also founded by William I, still exist today, the State University of Leuven proved short-lived: it was dissolved in 1835.

The State University of Leuven is sometimes forgotten, which is not all that hard to understand. The Catholic University,

originally founded by Belgian bishops in Mechelen in 1834 but moved to Leuven the following year, would prefer to forget this period in history altogether. Instead, the new university sought to affiliate itself in all kinds of ways with the Old University, which was dissolved in 1797. When the universities of Ghent and Liège celebrated their bicentenaries in 2017 with due pomp and circumstance, Leuven remained conspicuously silent. The university there was mentally preparing for its 600th anniversary in 2025. This may also explain why almost no attention was paid to the 50th anniversary of Leuven's independent Dutch-language university in 2018, which was founded in 1968. After a period of fierce student protests, Leuven's university was split into two autonomous institutions. The French speakers moved to a new university campus across the language border in Walloon Brabant, christened Louvain-la-Neuve, and the French-speaking medical campus relocated to Woluwe-Saint-Lambert. Henceforth, Dutch was the main language at Leuven's university.

Groei

De Leuvense universiteit is in de periode tussen 1425 en 2025 meermaals herijkt en heruitgevonden. De universiteit van vandaag lijkt nog nauwelijks op die van enkele eeuwen geleden. Het opmerkelijkst is wellicht de enorme schaalvergroting die zich heeft voltrokken. Vandaag is KU Leuven een universiteit met campussen verspreid over heel Vlaanderen. Niet alleen in Leuven, maar ook in Antwerpen, Brugge, Brussel, Diepenbeek, Gent, Geel, Kortrijk en Sint-Katelijne-Waver kun je aan KU Leuven studeren. De Kortrijkse campus ontstond al in 1965. De recentere uitbreiding volgde in het spoor van de Bolognaverklaring van 1999, met in 2002 de oprichting van de Associatie KU Leuven en in 2013 de integratie van de geacademiseerde hogeschoolopleidingen in de universiteit.

De Leuvense universiteit is een multicampusuniversiteit geworden. De studentenaantallen, die sinds de Tweede Wereldoorlog al behoorlijk in de lift zaten, zijn hierdoor sterk verder toegenomen. Vandaag liggen die een stuk boven de zestigduizend, terwijl de universiteit tot aan de Eerste Wereldoorlog eerder zelden meer dan tweeduizend studenten lijkt te hebben geteld (en vaak nog veel minder). Het aantal mannelijke en vrouwelijke studenten is sinds het midden van de jaren 1990 aan KU Leuven min of meer in evenwicht. Ook dat was lang heel anders. De Leuvense universiteit opende pas in 1920 haar deuren voor vrouwelijke studenten. Dat was bijzonder laat. Aan de universiteiten van Brussel, Gent en Luik waren vrouwelijke studenten toen al zowat veertig jaar welkom. De eerste jaren schreven vrouwelijke studenten zich in Leuven maar in beperkte aantallen in, maar tijdens de tweede helft van de twintigste eeuw nam het aantal vrouwelijke studenten pijlsnel toe. Dat dwong de universiteit ertoe haar strenge toezicht op vrouwelijke studenten te versoepelen. Aanvankelijk mochten die bijvoorbeeld alleen in de voor hen voorziene pedagogieën wonen; mannelijke en vrouwelijke studenten moesten zoveel mogelijk van elkaar gescheiden worden gehouden. Pas met de oprichting van Camilo Torres in de Brusselsestraat aan het begin van de jaren 1970 kreeg de Leuvense universiteit voor het eerst een gemengde studentenresidentie. In het spoor van de vervrouwelijking van de studentenpopulatie volgde de vervrouwelijking van het professorenkorps, een proces dat zich tot op vandaag doorzet.

De sterke toename van het aantal studenten was zeker ook een gevolg van de democratisering van het universitair onderwijs. Na de Tweede Wereldoorlog verbreedde de instroom aan de universiteit zich aanzienlijk. Niet alleen vrouwelijke, maar ook mannelijke jongelui vonden massaler de weg naar de universiteit. De oprichting in 1954 van het Nationaal Studiefonds, dat studiebeurzen toekende aan jongeren uit minder kapitaalkrachtige gezinnen, speelde daarbij een betekenisvolle rol. Ook tijdens de periode van de Oude Universiteit bestonden al wel talrijke beurzen om minder gegoede studenten de kans te geven aan de Leuvense universiteit te studeren. Het Standonckcollege, bijvoorbeeld, dat zich aan het huidige Hogeschoolplein bevond, stond bekend om zijn erg rigide regime maar ook om de vele beurzen die het ter beschikking stelde van de armste studenten. Een aantal van die beurzen uit de tijd van de Oude Universiteit bestaan overigens vandaag nog steeds. Na de Tweede Wereldoorlog bouwde de universiteit ook zelf geleidelijk heel wat sociale voorzieningen uit om de stap naar de universiteit voor meer studenten mogelijk te maken, van de betaalbare universiteitsrestaurants van Alma tot gesubsidieerde studentenhuisvesting.

Growth

Leuven's university has been rethought and reinvented several times in the six centuries between 1425 and 2025. The university today is very different from the university in the past. The most notable change perhaps is the massive increase in scale that has taken place. Today's KU Leuven is a university with campuses across Flanders. You can study at KU Leuven in Leuven, obviously, but the university now also has campuses in Antwerp, Bruges, Brussels, Diepenbeek, Ghent, Geel, Kortrijk and Sint-Katelijne-Waver. The Kortrijk campus was established as early as 1965. The more recent expansion followed in the wake of the 1999 Bologna Declaration, giving rise to the establishment of the KU Leuven Association in 2002 and the integration of non-university higher-education programmes in the university in 2013.

Leuven's university has become a multi-campus university. As a result, student numbers, which were already on the rise since the Second World War, have increased

sharply. Today, the university has a student population of more than 60,000, whereas until the First World War, it rarely had more than 2,000 (and often much less). The ratio of male and female students at KU Leuven has been more or less balanced since the mid 1990s. For a long time, however, the situation was very different. Leuven's university did not welcome female students until 1920, which is quite late. The universities of Brussels, Ghent and Liège opened their hallowed halls to female students some 40 years earlier. For the first few years, only a handful of female students enrolled in Leuven. During the second half of the 20th century, however, the number of female students increased exponentially, forcing the university to relax its strict supervision of female students. Initially, they were only allowed to live in dedicated student halls of residence. Male and female students had to be kept apart as much as possible. Following the establishment of Camilo Torres in Brusselsestraat in the early 1970s, Leuven's university got its very first mixed student halls of residence.

After women joined the student population, the same happened to the professoriate, a process that continues to this day.

The sharp increase in students was also a consequence of the democratisation of university education. After the Second World War, more students enrolled in higher education. Young women and men increasingly found their way to university. The establishment in 1954 of the National Study Fund, which awarded grants to young people from less wealthy families, played a significant role in this. Even during the Old University era, numerous scholarships were created to give students who were not that well off an opportunity to study at Leuven's university. Standonck College, for example, which was located in present-day Hogeschoolplein, was known for its very rigid regimen but also for the many scholarships it offered to the poorest students. Some of these scholarships from the Old University era actually still exist today. After the Second World War, the university also gradually developed various social facilities

3

De eerste vrouwelijke studenten aan de Leuvense universiteit, poserend in de Sint-Geertrui-abdij, jaren 1920 (Universiteitsarchief KU Leuven)

The first female students at Leuven's university, posing in Saint Gertrude's Abbey, 1920s (KU Leuven University Archives)

4

5

4

Studenten in universiteits-restaurant Alma op de Bondgenotenlaan, 1958 (Universiteitsarchief KU Leuven – Robert Martin)

Students at the Alma university restaurant in Bondgenotenlaan, 1958 (KU Leuven University Archives - Robert Martin)

5

Studenten komen zich inschrijven in de Universiteitshal, ca. 1970. (Universiteitsarchief KU Leuven)

Students arrive to enrol in University Hall, c. 1970. (KU Leuven University Archives)

Internationale studenten zijn er aan de Leuvense universiteit altijd geweest. Al aan de Oude Universiteit kwamen studenten niet alleen uit de directe omgeving, maar ook uit verder gelegen regio's in Europa. Een aantal namen van oude universiteitscolleges in de stad brengen dat in herinnering, zoals het Hollands College en het Iers College. Beide missiecolleges waren in de zeventiende eeuw in de geest van de Contrareformatie opgericht om katholieke priesterstudenten uit respectievelijk de Republiek der Verenigde Provinciën en Ierland op te leiden, zodat ze in hun thuisregio in het verweer konden tegen het oprukkende protestantisme. Eerder al rekruteerde het in 1517 door Erasmus gestichte Drietalencollege studenten uit alle windrichtingen van Europa die zich wilden verdiepen in de humanistische studie van het Latijn, het Grieks en het Hebreeuws.

Vanaf de tweede helft van de negentiende eeuw kwamen studenten in Leuven ook uit andere continenten, zoals Noord-Amerika, Latijns-Amerika en Azië. Zij reisden niet zelden naar Leuven vanwege het katholieke karakter van de universiteit en de faam van de theologische faculteit. In 1857, bijvoorbeeld, werd het Amerikaans College opgericht voor jonge priesters uit Europa die zich wilden voorbereiden op missioneringswerk in Noord-Amerika, maar ook voor Amerikaanse priesterstudenten die in Leuven theologie kwamen studeren als voorbereiding op het priesterschap in de Verenigde Staten. Een kleine eeuw later, in 1953, volgde naar het model van het Amerikaans College de oprichting van het Collegium pro America Latina, kortweg COPAL. Ook daar werden niet alleen Europese priesters opgeleid voor apostolaatswerk in Latijns-Amerika, maar kwamen eveneens Latijns-Amerikaanse seminaristen zich voorbereiden op een loopbaan als priester in hun continent van herkomst.

Uitwisselings- en beurzenprogramma's droegen er sterk toe bij dat het Leuvense studentenpubliek almaar internationaler werd. Kort na de Eerste Wereldoorlog startte de Belgian American Educational Foundation met haar beurzenprogramma voor uitwisseling van studenten en onderzoekers tussen België en de Verenigde Staten. Andere uitwisselingsprogramma's volgden, waarbij het in 1987 gestarte Erasmusprogramma (sinds 2014 Erasmus+) zeker een van de succesvolste is. Momenteel komt bijna een kwart van alle studenten en meer dan de helft van alle doctoraatsstudenten aan KU Leuven uit het buitenland. Ruim 150 nationaliteiten zijn vertegenwoordigd. Dat aan KU Leuven ook steeds meer Engelstalige opleidingen worden aangeboden, vormt – dat is evident – een belangrijke stimulans voor de toestroom van internationale studenten.

Naar een onderzoeksuniversiteit

De universiteit is de voorbije twee eeuwen enorm gegroeid, maar daarnaast is ook haar structuur grondig veranderd. Aan de Oude Universiteit moesten studenten, die veelal een paar jaar jonger waren dan de huidige generatiestudenten, eerst les volgen aan de Artesfaculteit. De meeste lessen kregen zij in een van de vier pedagogieën, waar zij ook gehuisvest waren: De Lelie, De Valk, De Burcht en Het Varken. Na die basisopleiding konden zij hun vorming verderzetten aan een van de hogere faculteiten. Dat waren eerst de faculteiten Geneeskunde, Burgerlijk Recht en Kerkelijk Recht, vanaf 1432 kwam daar ook nog de Faculteit Theologie bij. Al het onderwijs vond overigens in het Latijn plaats. Vandaag zijn de pedagogieën al lang verdwenen, maar heeft de universiteit een structuur van faculteiten, departementen en onderzoeksgroepen die ressorteren

to help more students transition to university, from Alma's affordable university restaurants to subsidised student housing.

Leuven's university has always had international students. In the Old University era, students came from nearby areas as well as from more distant regions in Europe. The names of some old university colleges in the city are a reminder of this, such as Holland College and Irish College. Both these colleges were founded in the 17th century in the spirit of the Counter-Reformation to train Catholic clerical students from the United Provinces of the Netherlands and Ireland respectively so that they could stop the encroachment of Protestantism in their home regions. Earlier, Collegium Trilingue founded by Erasmus in 1517 already recruited students from all corners of Europe who wanted to immerse themselves in the humanistic study of Latin, Greek and Hebrew.

From the second half of the 19th century, there were also students from other continents, such as North America, Latin America

and Asia. They often travelled to Leuven because of the university's Catholic character and renown of its theological faculty. In 1857, American College was founded for young European priests who wanted to prepare for missionary work in North America, as well as for American clerical students who came to Leuven to study theology in preparation for their priesthood in the United States. Some 100 years later, in 1953, the Collegium pro America Latina, or COPAL for short, was founded, based on the model of American College. This college trained European priests for apostolic work in Latin America and also prepared Latin American seminarians for a career as priests in their continent of origin.

Exchange and scholarship programmes contributed greatly to the increasingly international character of Leuven's student body. Shortly after the First World War, the Belgian American Educational Foundation launched its fellowship programme for students and researchers, fostering exchanges between Belgium and the United

States. Other exchange programmes soon followed, with the Erasmus programme, which was launched in 1987 (Erasmus+ since 2014), certainly being one of the most successful. Currently, almost a quarter of all students and more than half of all PhD students at KU Leuven come from abroad. Over 150 nationalities are represented. The fact that KU Leuven offers more and more English-language programmes is obviously also a major incentive for international students.

Towards a research university

The university has grown tremendously over the past two centuries, but its structure too has changed profoundly. At the Old University, students, many of whom were a few years younger than the current first-year students, started their career in the Faculty of Arts. Most of the courses were taught in one of the four pedagogies where students lived: The Lily, The Falcon, The Castle and The Pig. After this basic training, they could continue their education at one of the higher faculties,

onder drie grote groepen: Humane Wetenschappen, Wetenschap en Technologie en Biomedische Wetenschappen. In totaal zijn er intussen vijftien faculteiten. Bij de Groep Humane Wetenschappen zorgen de faculteiten voor onderwijs én onderzoek, bij de twee overige groepen staan de faculteiten in voor het onderwijs en zijn de departementen verantwoordelijk voor het onderzoek. Van heel recente datum is de uitbouw van grootschalige interdisciplinaire instituten, zoals het Leuven Breinstituut, het Leuven Kankerinstituut, het KU Leuven Instituut voor Artificiële Intelligentie en het KU Leuven Instituut voor Kind en Jeugd.

Dit brengt ons bij nog een andere opvallende evolutie die zich aan de Leuvense universiteit heeft voltrokken, meer bepaald met betrekking tot haar opdracht. Bij de Oude Universiteit lag de focus vrijwel volledig op het onderwijs. Onderzoek was er geen prioriteit. Professoren moesten vooral bestaande encyclopedische kennis op een heldere manier kunnen doorgeven aan de studenten. Vanaf het einde van de negentiende eeuw kwam aan de Leuvense universiteit, naar het voorbeeld van de Duitse universiteiten, het wetenschappelijk onderzoek sterker tot ontwikkeling. Had in de loop van de achttiende eeuw al wel een enkele professor voor zichzelf een klein laboratorium in elkaar geknutseld, nu kwamen er heel wat nieuwe, grotere onderzoekslaboratoria bij. Niet alleen in de natuurwetenschappen, maar ook in de geesteswetenschappen won origineel wetenschappelijk onderzoek aan belang en terwijl studenten in de natuurwetenschappen voortaan practica kregen in het laboratorium, moesten de studenten in de geesteswetenschappen voortaan onderzoeksseminaries bijwonen. In de twintigste en eenentwintigste eeuw nam het belang van het onderzoek aan de universiteit nog verder toe en voltrok zich een proces van verregaande onderzoeksspecialisatie. KU Leuven sprong ook sterk op de kar van de economische valorisatie van het wetenschappelijk onderzoek. Octrooien werden aangevraagd, spin-offbedrijven uit de grond gestampt. Vandaag staat KU Leuven wereldwijd bekend als een bijzonder innovatieve universiteit met een grote socio-economische impact. Het onderzoek is erg internationaal georiënteerd. Dat blijkt ook uit de leidende positie die KU Leuven inneemt in de Europese onderzoeksprogramma's.

Drie kernen

De expansie van het wetenschappelijk onderzoek vereiste de bouw van nieuwe, steeds gesofisticeerdere laboratoria, uitgerust met hoogtechnologische onderzoeksapparatuur. In het stadscentrum van Leuven was daar na verloop van tijd nog weinig ruimte voor. Kort na de Eerste Wereldoorlog verwierf de Leuvense universiteit het Arenbergkasteel en het bijbehorende kasteelpark in Heverlee. Daar zou zij, naar het model van vele Amerikaanse universiteiten, een in het groen gelegen wetenschaps-campus uitbouwen. Met regelmaat verrezen er in het park nieuwe gebouwen voor de wetenschappen en de toegepaste wetenschappen. Die werden aangevuld met onder meer studentenhuisvesting, want door de sterk groeiende studentenaantallen waren er ook op dat vlak grote noden. Vandaag zet de expansie van de Arenbergcampus zich nog steeds door. Al vele decennia groeit die campus ook buiten de muren van het kasteelpark. De geleidelijke exodus van de Groep Wetenschap en Technologie uit het stadscentrum nadert zijn voltooiing.

namely the Faculties of Medicine, Civil Law and Canon Law. The Faculty of Theology was added from 1432. All teaching, incidentally, took place in Latin. Today, the pedagogies are long gone, but the university has a structure of faculties, departments and research groups that are subdivided into three major groups: Humanities and Social Sciences, Engineering and Technology, and Biomedical Sciences. Currently, there are 15 faculties. In the Humanities and Social Sciences Group, the faculties provide both teaching and research. In the two remaining groups, the faculties organise the teaching while the departments are responsible for research. A very recent development is the expansion of large-scale interdisciplinary institutes, such as the Leuven Brain Institute, the Leuven Cancer Institute, Leuven.AI - KU Leuven Institute for Artificial Intelligence, and the KU Leuven Child & Youth Institute.

This brings us to yet another striking evolution that has taken place at Leuven's university, more specifically with regard to its

mission. At the Old University, the focus was almost entirely on teaching, and research was not a priority. Professors mainly needed to be able to pass on existing encyclopaedic knowledge to students in a clear way. However, from the end of the 19th century, following the example of German universities, Leuven's university started conducting more scientific research. While, in the course of the 18th century, the odd professor might have set up a small laboratory for himself, by the late 1800s many new, larger research laboratories were being built. Original scientific research gained traction not only in natural sciences but also in the humanities, and while students in the natural sciences were henceforth given practicals in the laboratory, students in the humanities had to attend research seminars. In the 20th and 21st centuries, the importance of research at the university increased even further, giving rise to a process of far-reaching research specialisation. KU Leuven also turned its attention to the economic valorisation of scientific research. Patents were filed

and spin-off companies founded. Today, KU Leuven has earned a reputation around the world as a very innovative university with a powerful socio-economic impact. Its research is strongly internationally oriented, which is also reflected in KU Leuven's leading position in European research programmes.

Three nuclei

The expansion of scientific research required the construction of new, increasingly sophisticated laboratories with high-tech research equipment. It soon became clear that there was not enough space for this in Leuven's city centre. Shortly after the First World War, the university of Leuven acquired Arenberg Castle and its castle park in Heverlee. There it built a science campus set in greenery, following the example of many American universities. New buildings for science and applied sciences were continually being erected. These were supplemented with student accommodation, among other things, to keep up with the university's rapidly growing student population.

7

Lezing van de gerenommeerde Engelse astrofysicus Stephen Hawking in Aula Pieter De Somer, oktober 2011 (KU Leuven – Rob Stevens)

Lecture by the renowned English astrophysicist Stephen Hawking in Pieter De Somer Lecture Hall, October 2011 (KU Leuven - Rob Stevens)

Gasthuisberg, de nog steeds sterk expanderende medische campus van KU Leuven en UZ Leuven, 2016 (KU Leuven – Rob Stevens)

Gasthuisberg, KU Leuven's and UZ Leuven's medical campus, which continues to grow exponentially, 2016 (KU Leuven - Rob Stevens)

Ook de Groep Biomedische Wetenschappen trok de voorbije decennia geleidelijk weg uit het centrum van Leuven. De oude medische campus van de universiteit bevond zich tussen de Brusselsestraat, de Kapucijnenvoer en de Minderbroedersstraat. Een groot deel daarvan is intussen in het kader van een omvangrijk reconversieproject afgebroken, maar onder meer twee anatomische theaters herinneren nog aan het geneeskundige verleden van de plek. Sinds de jaren 1970 verhuisden de Faculteit Geneeskunde en de verschillende afdelingen van de universitaire ziekenhuizen gefaseerd naar Gasthuisberg, een nieuwe grote medische campus net buiten de stadsring. De oude medische campus wordt intussen herbestemd tot woonwijk.

Geografisch gezien is de Leuvense universiteit geleidelijk gesplitst in drie kernen, met de Groep Wetenschap en Technologie op de Arenbergcampus in Heverlee, de Groep Biomedische Wetenschappen op Campus Gasthuisberg en de Groep Humane Wetenschappen, samen met de centrale administratie van de universiteit, in het stadscentrum. Ook in dat stadscentrum heeft de universiteit na de Tweede Wereldoorlog druk bijgebouwd. Denk bijvoorbeeld aan het brutalistische Erasmushuis van de Faculteit Letteren door architect Marc Dessauvage (uit 1975), aan de Maurits Sabbebibliotheek en de Aula Pieter De Somer door architect Paul Van Aerschot (uit respectievelijk 1974 en 1989) of aan het Hogenheuvelcollege van de Faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen door – opnieuw – Van Aerschot en Mauro Poponcini (uit 1994). Ook kregen door het vertrek van de groepen Wetenschap en Technologie en Biomedische Wetenschappen heel wat gebouwen in het stadscentrum een nieuwe bestemming. Zo is het Arenberginstituut aan de Naamsestraat niet langer in gebruik als scheikundig instituut, maar is het sinds 2002 de thuishaven van kunstencentrum STUK. In het voormalige Farmaceutisch Instituut aan de Edward Van Evenstraat bevindt zich sinds 2013 Leercentrum Agora.

9

Het zenuwcentrum van de universiteit: de Universiteitshal, met sinds 2017 koffiebar KUp (KU Leuven – Rob Stevens)

The university's nerve centre: University Hall, where the KUp coffee bar opened in 2017 (KU Leuven - Rob Stevens)

Verstilde beelden

In dit boek brengen de foto's van Karin Borghouts de drie kernen in beeld, aangevuld met een aantal foto's van de campussen van KU Leuven in Antwerpen, Brugge en Gent. Het gaat om foto's van gebouwen die de grote diversiteit van activiteiten aan de universiteit illustreren: auditoria, laboratoria, bibliotheken, vergaderlokalen, technische werkplaatsen, studentenresidenties, culturele infrastructuur, sportinfrastructuur, kapellen en nog zoveel meer. Het gaat om gebouwen die dateren uit diverse periodes, van de middeleeuwen tot vandaag. Sommige zijn splinternieuw, andere piekfijn gerestaureerd, nog andere wachten op hun beurt om opgeknapt te worden. Alle architectuurstijlen zijn ook vertegenwoordigd, van gotiek tot postmodernisme en *beyond*.

Door de afwezigheid van mensen lijken de vele universiteitsgebouwen op de foto's van Karin Borghouts misschien lege en doodse plekken, maar wie goed kijkt, ziet op heel wat foto's duidelijke sporen van menselijke aanwezigheid – een rondslingerende jas, een beschreven krijtbord, lege bierflesjes op een rij. De foto's winnen juist aan kracht door die suggestieve beeldtaal, door die subtiele details. Het zijn verstilde beelden, soms van plekken die effectief een wat verborgen bestaan leiden aan de universiteit en waar zelden iemand passeert, maar evenzeer van plekken die doorgaans bruisen van activiteit. Want laat dat duidelijk zijn, het is vandaag meer dan ooit druk in Leuven.

Today, the expansion of Arenberg Campus continues. As time passed, the campus started to expand beyond the walls of the castle park. The gradual exodus of the Engineering and Technology Group from the city centre is nearing completion.

The Biomedical Sciences Group also gradually moved out of the centre of Leuven in recent decades. The university's old medical campus was originally located between Brusselsestraat, Kapucijnenvoer and Minderbroedersstraat. Much of it has since been demolished as part of a major reconversion project, but two anatomical theatres, among others, still serve as reminders of the site's medicinal past. Since the 1970s, the Faculty of Medicine and the various departments of the university hospitals moved in stages to Gasthuisberg, a new large medical campus just outside the city ring road. The old medical campus, meanwhile, is being redeveloped into a residential neighbourhood.

On the geographical level, Leuven's university has been gradually split into three nuclei, with the Engineering and Technology Group on Arenberg Campus in Heverlee, the Biomedical Sciences Group on Gasthuisberg Campus, and the Humanities and Social

Sciences Group, as well as the university's central administration, in the city centre, which is also where, after the Second World War, the university busily constructed several buildings, such as the Brutalist Erasmus House of the Faculty of Arts by architect Marc Dessauvage (from 1975), the Maurits Sabbe Library and Pieter De Somer Lecture Hall by architect Paul Van Aerschot (from 1974 and 1989, respectively) or College of the High Hill of the Faculty of Economics and Business by – again – Van Aerschot and Mauro Poponcini (from 1994). Following the departure of the Engineering and Technology and the Biomedical Sciences groups, many buildings in the city centre were repurposed. Arenberg Institute in Naamsestraat, which used to be a chemistry institute, has now been home to STUK arts centre since 2002. Agora Learning Centre has occupied the former Pharmaceutical Institute in Edward Van Evenstraat since 2013.

Hushed images

For this book, Karin Borghouts has photographed these three nuclei, supplementing these images with photos of KU Leuven's campuses in Antwerp, Bruges and Ghent. Her pictures of the university buildings

illustrate the great diversity of activities that take place there: lecture halls, laboratories, libraries, meeting rooms, technical workshops, student halls of residence, cultural infrastructure, sports infrastructure, chapels and so much more. All these buildings date from various periods, from the Middle Ages to the present day. Some are brand-new, while others have been meticulously restored or are still waiting to be refurbished. They span the gamut of architectural styles from Gothic to Postmodernism and beyond.

One might be inclined to think that the absence of people makes the many university buildings in Karin Borghouts's photos seem empty and soulless. Look closer, however, and you will see traces of a human presence writ large in many of the photos – a trailing coat, a chalkboard with writing on it, a row of empty beer bottles. These photographs are all the more powerful because of this evocative imagery, because of these subtle details. You can feel the hushed silence of these images, of places that could be said to lead a somewhat hidden existence at the university and that rarely see people, but also of places that are usually abuzz with activity. Because one thing is patently clear: Leuven today is busier than ever.

EEN UNIVERSITEIT IN BEELD

IMAGES OF A UNIVERSITY

1 LEUVEN – STADSCENTRUM LEUVEN – CITY CENTRE

→ Regavleugel van de Universiteitshal
Rega Wing of University Hall

Al snel na haar stichting in 1425 ging de Leuvense universiteit gebruikmaken van de in 1317 opgetrokken gotische lakenhal in de Naamsestraat. Hoewel aan het einde van de zeventiende eeuw al een imposante barokke bovenbouw aan die lakenhal was toegevoegd, bleef plaatsgebrek een probleem. Daarom volgde in de achttiende eeuw aan de kant van de Oude Markt nog een uitbreiding. De Regavleugel – genoemd naar rector en medicus Hendrik Jozef Rega – moest vooral meer ruimte bieden voor de centrale bibliotheek, die sinds 1636 in de Universiteitshal was gevestigd. Op de bovenste verdieping kwam een indrukwekkende boekengalerij van 44 meter lang, met een glanzende parketvloer, rijkelijk gedecoreerde boekenkasten en een lange reeks borstbeelden van schrijvers, geleerden en wetgevers.

Soon after its foundation in 1425, Leuven's university began using the Gothic cloth hall in Naamsestraat, which was built in 1317. Although an imposing Baroque superstructure had already been added to this cloth hall by the end of the 17th century, lack of space continued to be a problem. In the 18th century another building was added on the side of Oude Markt. The Rega Wing – named after Rector and physician Hendrik Jozef Rega – was mainly built to provide more space for the central library, which had been located in University Hall since 1636. An impressive 44-metre-long book gallery was installed on the top floor, with a gleaming parquet floor, elaborately decorated bookcases and an impressive line-up of busts of writers, scholars and legislators.

← Rectorale Salons in de Universiteitshal
Rector's Salons in University Hall

Tijdens de Eerste Wereldoorlog, in de nacht van 25 augustus 1914, staken Duitse soldaten de Universiteitshal in brand en ging – tot grote internationale consternatie – quasi de volledige bibliotheek van de Leuvense universiteit in vlammen op. Bij de wederopbouw van de hal kwamen in de Regavleugel drie statige ontvangstvertrekken met een historiserende inrichting: de Faculteitenkamer, de Senaatszaal en de Rectorskamer, samen ook wel de Rectorale Salons genoemd. De opeenvolgende rectoren Paulin Ladeuze, Honoré Van Waeyenbergh en Albert Descamps hielden er kantoor. Pieter De Somer, de eerste rector van de zelfstandige Nederlandstalige Leuvense universiteit, ontving er in 1985 onder grote mediabelangstelling paus Johannes Paulus II. De salons waren voor die gelegenheid opgefrist. De Somer had zelf intussen zijn kantoor op de tweede verdieping van de vleugel aan de Naamsestraat ingericht. Vandaag worden de Rectorale Salons nog steeds gebruikt voor – onder meer – plechtige ontvangsten.

During the First World War, on the night of 25 August 1914, German soldiers set fire to University Hall. Virtually the entire library of the university went up in flames, an event that was a source of widespread international consternation. When the hall was rebuilt, three elegant reception rooms with historicising furnishings were installed in the Rega Wing: the Faculty Room, the Senate Room and the Rector's Room, also collectively known as the Rector's Salons. Successive Rectors Paulin Ladeuze, Honoré Van Waeyenbergh and Albert Descamps all had their offices there. Pieter De Somer, the first Rector of Leuven's independent Dutch-language university, received Pope John Paul II there in 1985 amid great media interest. The period rooms were refurbished for the occasion. De Somer, meanwhile, had moved his office to the second floor of the wing in Naamsestraat. Today, the Rector's Salons are still used for official receptions, among others.

← Promotiezaal in de Universiteitshal
Promotion Hall in University Hall

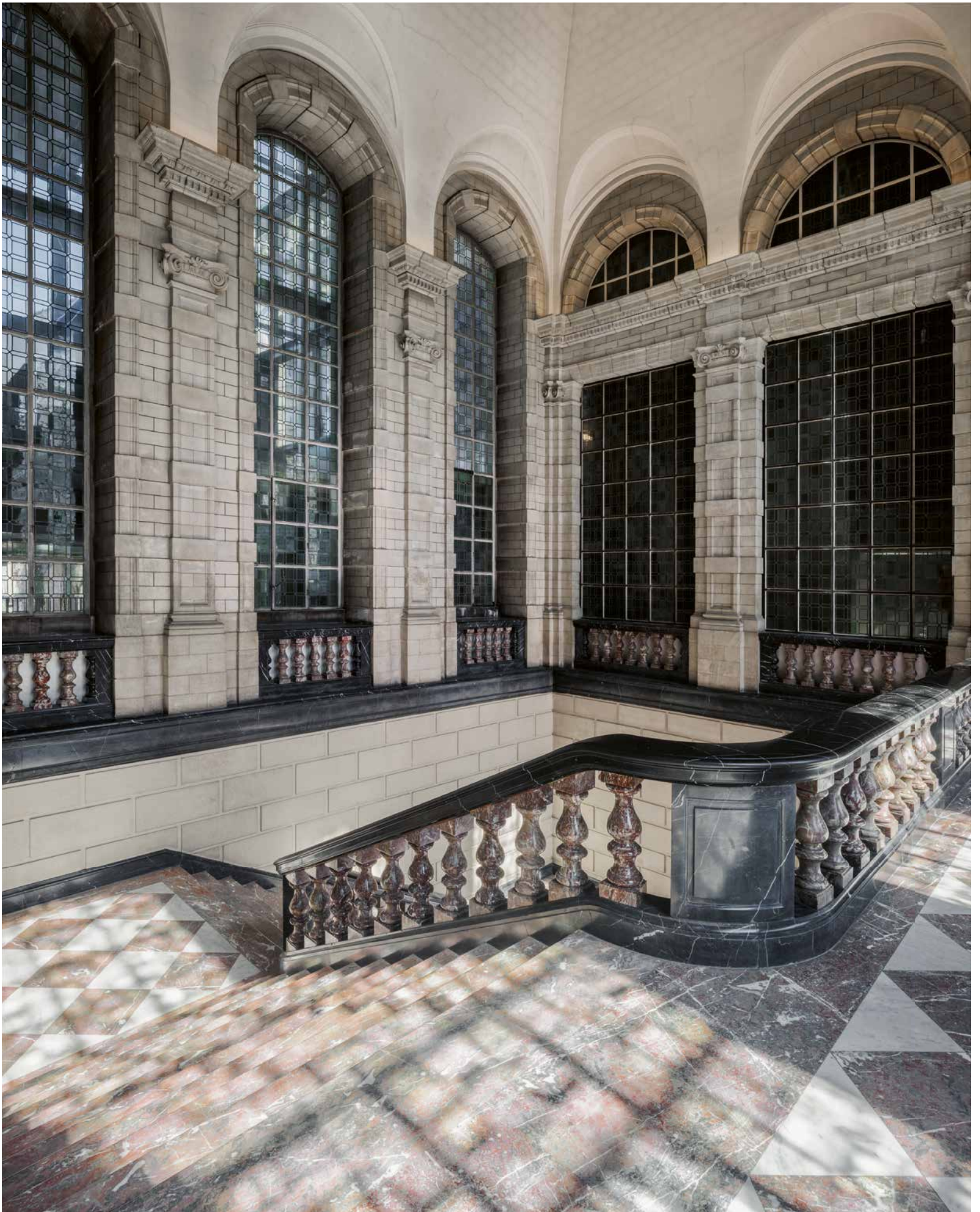
Op de plaats van de bibliotheek kwam na de wederopbouw van de Universiteitshal de Promotiezaal. In deze plechtige ruimte, uitgerust met een neobarokke houten spreekgestoelte, vinden tot vandaag heel wat doctoraatsverdedigingen plaats, maar ook andere evenementen zoals lezingen, emeritaatsvieringen en de uitreiking van eredoctoraten. Aan de wanden van de zaal hangen portretten van – uitsluitend mannelijke – universiteitsrectoren. Een kunstwerk van de Antwerpse kunstenaar Anne-Mie Van Kerckhoven, toegevoegd in 2017, moet de aanwezigheid van vrouwen aan de universiteit zichtbaarder maken.

Following the reconstruction of University Hall, Promotion Hall was built on the site of the library. To this date, this formal room, with its neo-Baroque wooden rostrum, is still used for PhD vivas, as well as other events such as lectures, emeritus celebrations and the awarding of honorary doctorates. The walls of the hall are lined with portraits of – exclusively male – University Rectors. An artwork by Antwerp artist Anne-Mie Van Kerckhoven, which was installed here in 2017, aims to make the presence of women at the university more visible.

→ Traphal in de Universiteitshal
Stairwell in University Hall

Ook deze monumentale neobarokke traphal, uitgevoerd in marmer, kwam er bij de wederopbouw van de Universiteitshal na de Eerste Wereldoorlog. De trappen brengen de bezoekers naar de Promotiezaal in de Regavleugel en naar de Jubileumzaal in de oude lakenhal. Bij de start van het nieuwe academiejaar en ook tijdens het Patroonsfeest zingen de studenten van het in 1969 opgerichte Leuven's Universitair Koor steeds op deze trappen.

This monumental marble neo-Baroque stairwell was added during the reconstruction of University Hall after the First World War. The stairs lead visitors to Promotion Hall in the Rega Wing and to Jubilee Hall in the old cloth hall. At the start of the new academic year as well as during the Patron Saint's Day celebration, the students of the Leuven University Choir, founded in 1969, always stand on these steps while they sing.

→ Universiteitshal
University Hall

Beter dan het zicht op de Regavleugel aan de Oude Markt kennen mensen het zicht op de voorgevel van de Universiteitshal aan de Naamsestraat, met zijn gotische onderbouw uit 1317 en de tussen 1680 en 1690 toegevoegde barokke bovenbouw. De universiteit deelde het gebouw, eigenlijk opgetrokken als lakenhal, aanvankelijk met lakenhandelaars en hun klanten. In 1679 kocht zij de hal van de Stad en vanaf dan diende het gebouw alleen nog voor universitaire activiteiten. Na de opheffing van de Oude Universiteit in 1797 kwam de hal opnieuw in handen van de Stad. Die stelde haar eerst ter beschikking van de Rijksuniversiteit en nadien van de Katholieke Universiteit. De twee wereldoorlogen zorgden voor heel wat schade, maar de hal herrees en tot op vandaag is zij hét zenuwcentrum van de universiteit. Hier houdt de rector kantoor, hier komen studenten zich nog steeds inschrijven. Recent onderging de buitenschil van het gebouw nog een grondige restauratiebeurt en werd binnenin het Rectoraat gerenoveerd. De Stad is overigens nog steeds eigenaar van de Universiteitshal; KU Leuven heeft het gebouw in erfpacht.

The façade of University Hall in Naamsestraat, with its Gothic substructure dating from 1317 and the Baroque superstructure added between 1680 and 1690, is better known than the Rega Wing in Oude Markt. Initially, the university shared this building, which originally had been intended as a cloth hall, with cloth merchants and their customers. After the building was acquired from the City of Leuven by the university in 1679, it was exclusively used for the university's activities. Following the dissolution of the Old University in 1797, the hall reverted to the city, which made it available first to the State University and later to the Catholic University. The two World Wars caused a lot of damage, but the hall rose from its ashes, and to this day, it is the university's nerve centre. This is where the Rector has his office and where students must come to enrol. Recently, the outer shell of the building underwent another thorough restoration, and the interior of the Rector's Office was renovated. Incidentally, the City of Leuven still owns University Hall; KU Leuven leases the building.

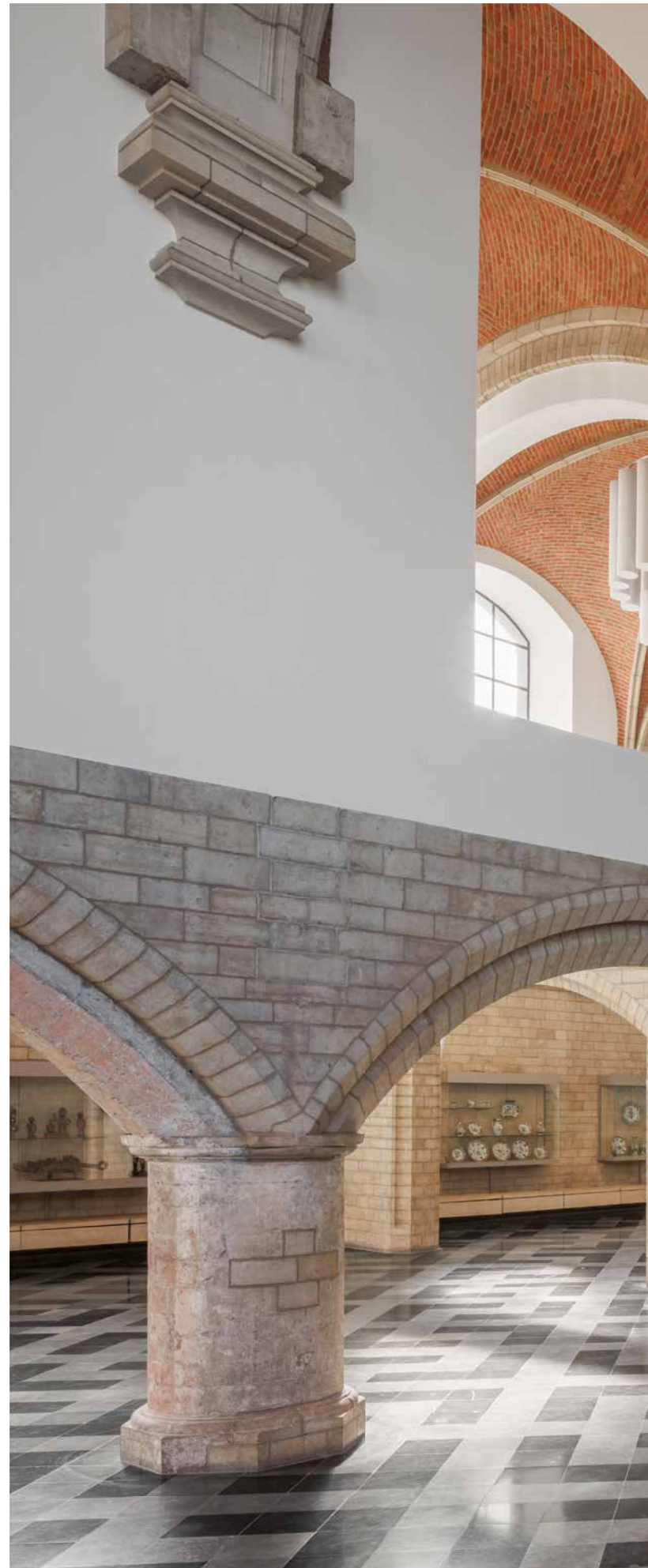

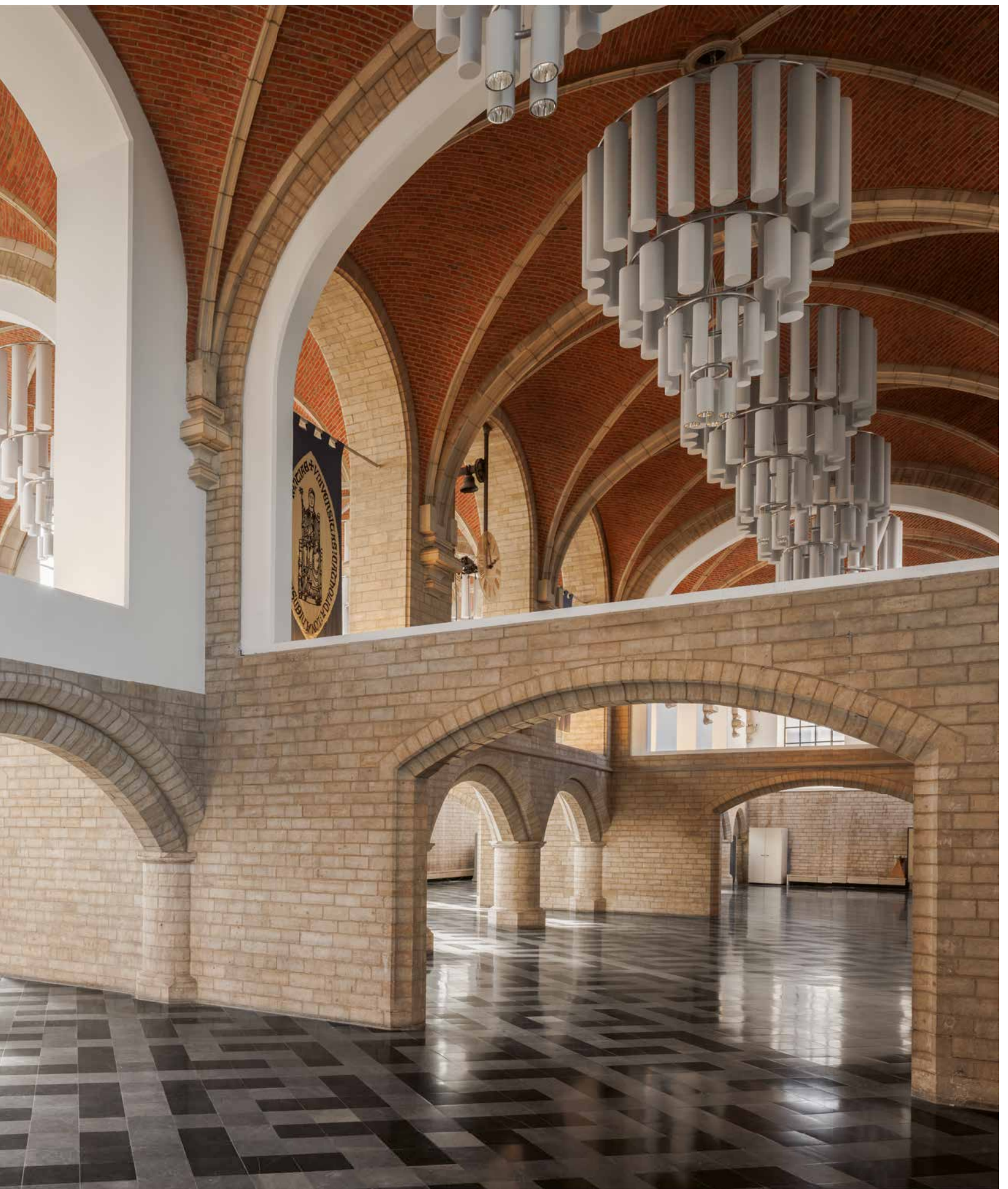

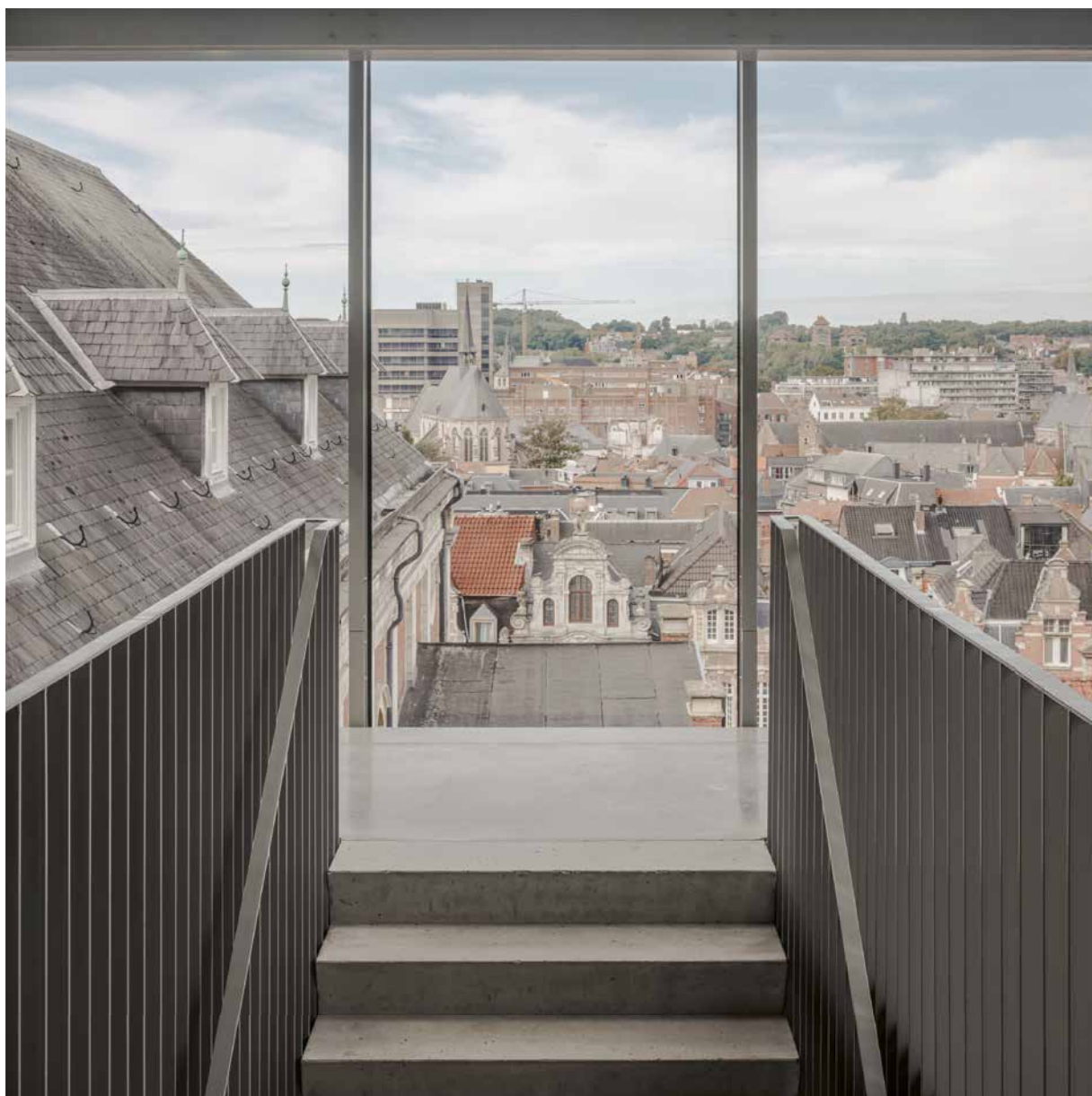
→ Jubileumzaal in de Universiteitshal
Jubilee Hall in University Hall

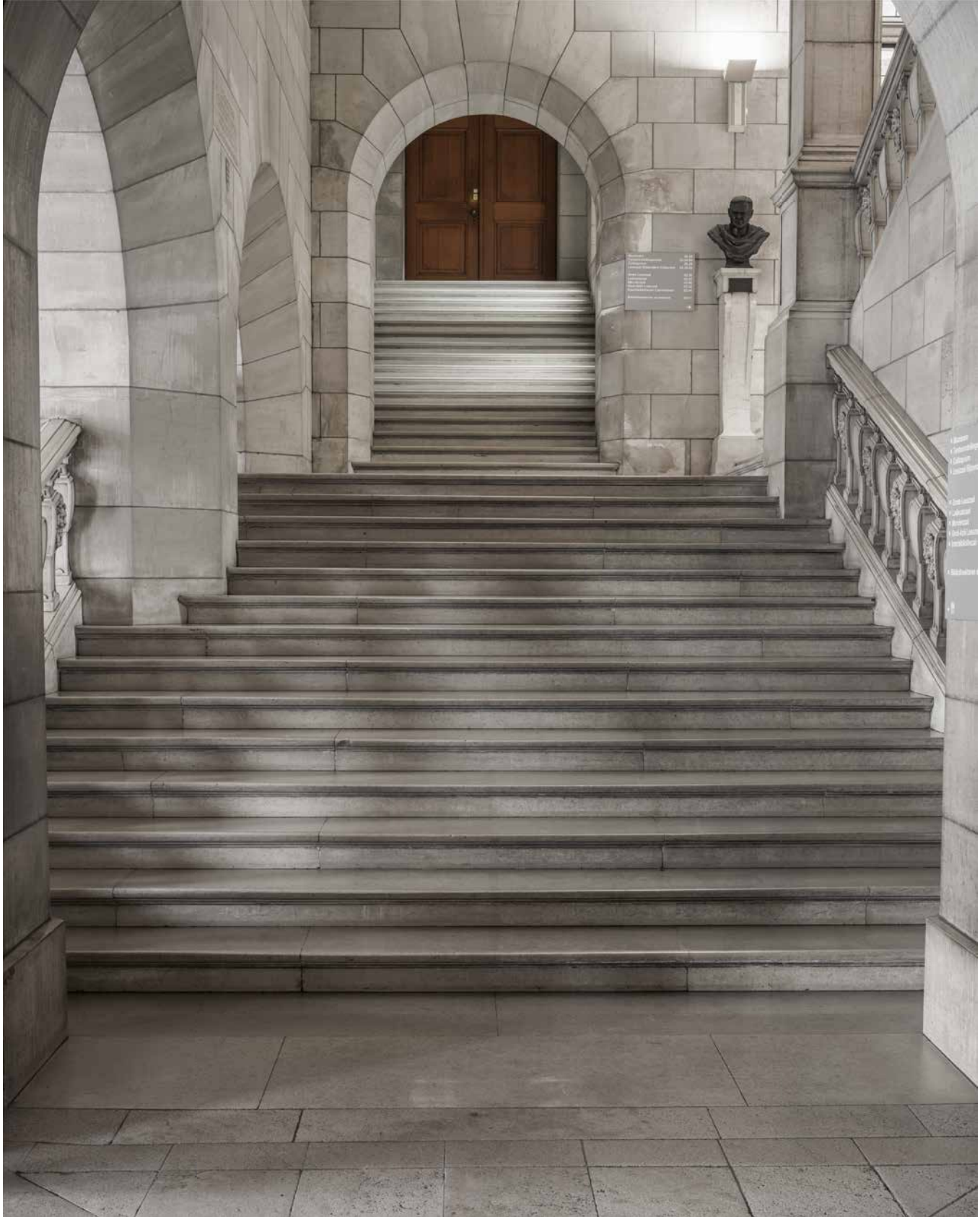
Jaarlijks vindt in deze grote ontvangstruimte, bekend als de Jubileumzaal, de kerstreceptie voor het personeel van de universiteit plaats. Ook voor heel wat andere feestelijke gelegenheden worden hier glazen en schotels met hapjes rondgedragen. De onderste bogen op de ronde zuilen in de zaal dateren uit de tijd van de veertiende-eeuwse lakenhal, de rondboogopeningen daarboven werden toegevoegd aan het einde van de zeventiende eeuw toen boven op de oorspronkelijke gotische lakenhal een barokke verdieping werd bijgebouwd. Vanaf het interbellum fungeerden de ruimtes als museum. Ook vandaag staan in de zaal, die voor de vijfhonderdvijftigste verjaardag van de universiteit in 1975 grondig werd opgeknapt en als ontvangstruimte ingericht, nog stukken uit de erfgoedcollecties van de universiteit tentoongesteld.

This large reception hall, known as Jubilee Hall, hosts the yearly Christmas reception for the university's staff. A great many other festive occasions are organised here that involve drinks and trays with canapés. The bottom arches on the round columns in the hall date from the time of the 14th-century cloth hall; the round-arch openings above them were built at the end of the 17th century, when a Baroque floor was added on top of the original Gothic cloth hall. From the 1920s onwards, these rooms were used as a museum. Today, objects from the university's heritage collections are still on display in this hall, which was extensively refurbished on the occasion of the university's 550th anniversary in 1975 and converted into a reception venue.

← Trappenhuis in de Universiteitshal
Stairwell in University Hall

In 2007 werd de Universiteitshal aan de kant van de Zeelstraat uitgebreid met een modern glazen trappen- en liftgebouw. Helemaal boven biedt dat een weids uitzicht over Leuven en de omgeving van de stad. De aanbouw maakte de Universiteitshal beter toegankelijk. Vroeger kon het Rectoraat alleen met een kleine, nogal claustrofobe personenlift worden bereikt. Intussen is de schacht van die lift omgevormd tot een koker voor nutsvoorzieningen. VBM Architecten zorgde voor het ontwerp van het nieuwe trappen- en liftgebouw en kreeg daarvoor in 2008 de Architectuurprijs Leuven.

In 2007, University Hall was extended with a modern glass staircase and lift building on the side of Zeelstraat. The top floor offers sweeping views of Leuven and the city's surroundings. Thanks to this extension, University Hall became more accessible. Previously, the Rector's Office could only be reached by a small, somewhat claustrophobic passenger lift. Since then, the shaft of this lift has been converted into a utility shaft. VBM Architects created the design for the new staircase and lift building, for which it received the Leuven Architecture Prize in 2008.

← Traphal in de Universiteitsbibliotheek
Stairwell in the University Library

De majestueuze traphal in de Universiteitsbibliotheek doet wat denken aan de trappartijen van een paleis. Op het bordes rechts staat een borstbeeld van Herbert Hoover, voorzitter van de Commission for Relief in Belgium tijdens de Eerste Wereldoorlog, president van de Verenigde Staten van 1929 tot 1933 en een belangrijke mecenas van het nieuwe bibliotheekgebouw. De buste is gemaakt door Suzanne Silvercruys, een beeldhouwer afkomstig uit Maaseik, die tijdens de Eerste Wereldoorlog in de Verenigde Staten heel wat geld inzamelde voor de Belgische oorlogsslachtoffers. In 1928 behaalde zij haar diploma aan de Yale School of Art, de kunstafdeling van Yale University, waar ze zich vooral in het beeldhouwen had bekwaamd.

The majestic stairwell in the University Library is somewhat reminiscent of the staircases in a palace. On the steps to the right stands a bust of Herbert Hoover, chairman of the Commission for Relief in Belgium during the First World War, President of the United States from 1929 to 1933, and a major patron of the new library building. The bust was created by Suzanne Silvercruys, a sculptor from Maaseik, who raised a lot of money in the United States for Belgian war victims during the First World War. In 1928, she graduated from the Yale School of Art, the professional fine arts school of Yale University, where she majored in sculpture.

→ Universiteitsbibliotheek
University Library

Aan de vooravond van de Eerste Wereldoorlog was de Universiteitshal volgestouwd met boeken. Dat Duitse soldaten de hal, met de prachtige bibliotheek, in 1914 bijna volledig in de as legden, lokte grote internationale verontwaardiging uit. Met royale buitenlandse hulp verrees na de oorlog een monumentaal nieuw bibliotheekgebouw voor de Leuvense universiteit op de Volksplaats (vandaag het Monseigneur Ladeuzeplein). Architect van het gebouw in Vlaamse neorenaissancestijl was de Amerikaan Whitney Warren, ook bekend van Grand Central Terminal in New York. In 1928 volgde de inwijding. Tijdens de Tweede Wereldoorlog gebeurde wat niemand denkbaar had geacht: ook dit bibliotheekgebouw viel ten prooi aan oorlogsvernieling, opnieuw gingen duizenden boeken in vlammen op. Wederopbouw volgde en vandaag is de Leuvense Universiteitsbibliotheek niet alleen een belangrijke bewaarplaats van archieven en boeken, maar ook een vredesmonument.

On the eve of the First World War, University Hall was packed with books. The near-total torching of this hall and its magnificent library by German soldiers in 1914 provoked great international outrage. After the war, a monumental new library building for Leuven's university was built in Volksplaats (present-day Monseigneur Ladeuzeplein) with generous foreign help. The architect of this Flemish neo-Renaissance-style building was an American named Whitney Warren, who also designed Grand Central Terminal in New York. The building was officially inaugurated in 1928. During the Second World War, the inconceivable happened: this library building too fell prey to war violence, with thousands of books again going up in flames. The building was reconstructed, however, and today, Leuven's University Library is an important repository of archives and books, as well as a monument to peace.

← 'Sneeuwitje' gered uit de brand van de Universiteitshal
'Snow white' rescued from the fire in University Hall

Bij de brand van de Universiteitshal in 1914 gingen, naast de originele stichtingsbul van de Leuvense universiteit, ook een duizendtal handschriften, achthonderd wiegendrukken en een kwart miljoen boeken verloren. Enkele verkoolde boeken die nog uit de assen konden worden gehaald, worden vandaag als een soort relikwieën bewaard in kleine glazen kistjes, samengehouden met lintjes en verzegeld met het universiteitszegel in rode lak op wit papier. Ze worden 'sneeuwitjes' genoemd.

Besides the original founding bull of the university of Leuven, the University Hall fire in 1914 destroyed around 1,000 manuscripts, 800 incunables and a quarter of a million books. A few charred books that were retrieved from the ashes are now kept as relics in small glass display cases, held together with ribbons and sealed with the university seal in red lacquer on white paper. They are called 'snow whites'.

→ Grote leeszaal in de Universiteitsbibliotheek
Large reading room in the University Library

Na de brand van de Universiteitsbibliotheek tijdens de Tweede Wereldoorlog zorgde de Belgische architect Henry Lacoste, ook bekend van onder meer de mijnkathedralen in Beringen en Zwartberg, voor de herinrichting van de grote leeszaal en de zijzalen. Vóór de oorlog had de grote leeszaal maar één galerij en een tongewelf gehad, maar Lacoste gaf de zaal een vlakke zoldering en voorzag haar van twee galerijen. De Brusselse schrijnwerkerij Ateliers Pernet realiseerde al het houtwerk in geelbruine eik. De tafels en stoelen zijn getrouwe kopieën van het bibliotheekmeubilair dat Whitney Warren in de jaren 1920 voor het gebouw ontwierp.

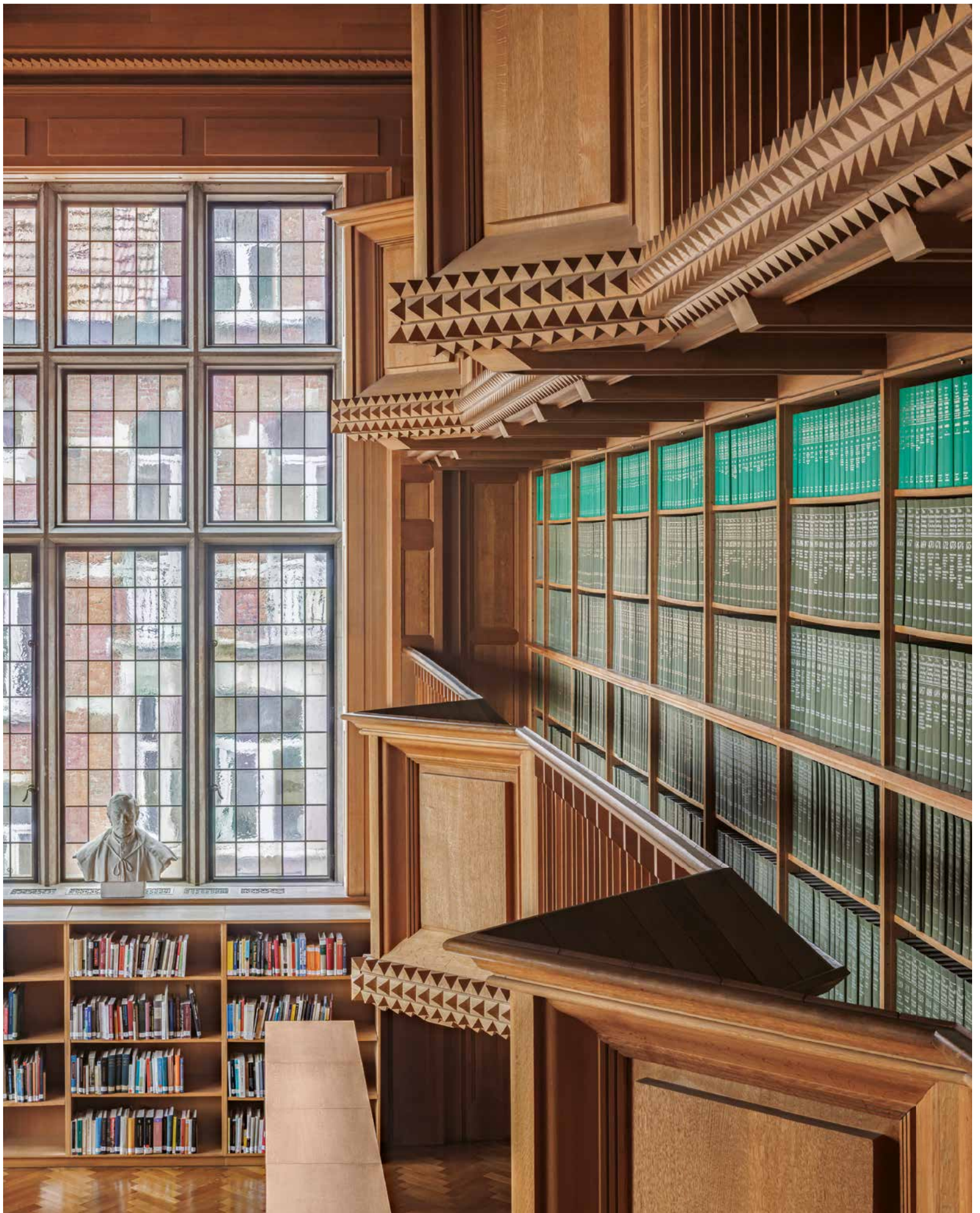
Following the fire in the University Library during the Second World War, Belgian architect Henry Lacoste, who also created, among others, the mining cathedrals of Beringen and Zwartberg, redesigned the main reading room and side rooms. Before the war, the main reading room had only one gallery and a barrel vault. Lacoste added a flat ceiling and two galleries. Ateliers Pernet in Brussels were tasked with creating all the woodwork in yellow-brown oak. The tables and chairs are faithful copies of the library furniture that Whitney Warren designed for the building in the 1920s.

→→ Grote leeszaal in de Universiteitsbibliotheek
Large reading room in the University Library

De grote leeszaal van de Universiteitsbibliotheek is 44 meter lang, precies even lang als de pronkzaal van de oude universiteitsbibliotheek in de afgebrande Universiteitshal. Het vraagt voor lezers met hoogtevrees enige moed om er zich op de krakende galerijen te begeven, maar wie zich naar boven waagt, kan de leeszaal wel optimaal aanschouwen. Op de vensterbanken voor de grote ramen aan de kant van het Monseigneur Ladeuzeplein staan witte borstbeelden van (voornamelijk) professoren.

The University Library's main reading room is 44 metres long, precisely the same length as the grand gallery in the old university library in the burnt-down University Hall. Readers who are afraid of heights must muster up their courage to venture up into the creaky galleries. Those who do make it upstairs can take in the full splendour of the reading room. The windowsills in front of the large windows that give out onto Monseigneur Ladeuzeplein are lined with white busts of professors (for the most part).

Alma 3 Steengroevenlaan 3 3001 Heverlee	Erasmushuis / Erasmus House Blijde Inkomststraat 21 3000 Leuven	KartHuis Tervuursevest 242c 3000 Leuven	Mariapoort / Mary's Gate (Alamire Foundation – Huis van de Polyfonie / House of Polyphony) Abdij van Park 1 3001 Heverlee	Residentie Camilo Torres / Camilo Torres Student Hall of Residence Brusselsestraat 159-161 3000 Leuven
ALO-complex Herestraat 49 3000 Leuven	Geo-instituut / Geo Institute Celestijnenlaan 200E 3001 Heverlee	Koningscollege / King's College Naamsestraat 59 3000 Leuven	Maria Theresiacollege / Maria Theresa College Sint-Michielsstraat 6 3000 Leuven	Residentie Zwartzusters / Alexian Sisters Student Hall of Residence Schapenstraat 82 3000 Leuven
Anatomisch Theater / Anatomical Theatre Minderbroedersstraat 48 3000 Leuven	Groot Begijnhof / Grand Beguinage Schapenstraat 3000 Leuven	KU Leuven Bibliotheken 2Bergen Campus Arenberg / KU Leuven 2Bergen Libraries Arenberg Campus Willem de Croylaan 6 3001 Heverlee	Maurits Sabbebibliotheek / Maurits Sabbe Library Charles Deberiotstraat 26 3000 Leuven	Residentie Zwartzusters / Alexian Sisters Student Hall of Residence Schapenstraat 82 3000 Leuven
Arenbergkasteel / Arenberg Castle Kasteelpark Arenberg 1 3001 Heverlee	Gymnasium Tervuursevest 101 3000 Leuven	KU Leuven – Antwerpen, Campus Carolus / KU Leuven – Antwerp, Carolus Campus Hendrik Conscienceplein 8 2000 Antwerp	Museum voor Dierkunde / Museum of Zoology Charles Deberiotstraat 40 3000 Leuven	Sint-Donatuspark / Saint Donatus Park Tiensestraat 3000 Leuven
Atrechtcollege / Arras College Naamsestraat 63 3000 Leuven	Heilige Geestcollege / Holy Spirit College Naamsestraat 40 3000 Leuven	KU Leuven – Brugge / KU Leuven – Bruges Sporoewegstraat 12 8200 Bruges	Norbertuspoort / Norbertus Gate (Alamire Foundation - Library of Voices) Abdij van Park 1 3001 Heverlee	Spoelberchmuseum / Spoelberch Museum Naamsestraat 40 3000 Leuven
Augustinusvleugel / Augustinus Wing Sint-Michielsstraat 6 3000 Leuven	Hoger Instituut voor Wijsbegeerte / Institute of Philosophy Kardinaal Mercierplein 2 3000 Leuven	KU Leuven – Antwerpen, Campus Opera / KU Leuven – Antwerp, Opera Campus Jezusstraat 28-30 2000 Antwerp	Onderwijs & Navorsing 1 / Education & Research 1 Herestraat 49 3000 Leuven	Studentenwijk Arenberg / Arenberg Student District 3001 Heverlee
Aula Emma Vorlat / Emma Vorlat Lecture Hall Edward Van Evenstraat 4 3000 Leuven	Hollands College / Holland College Pater Damiaanplein 9 3000 Leuven	KU Leuven – Gent, Campus Rabot / KU Leuven – Ghent, Rabot Campus Gebroeders De Smetstraat 1 9000 Ghent	Onderwijs & Navorsing 2 / Education & Research 2 Herestraat 49 3000 Leuven	Thermotechnisch Instituut / Thermotechnical Institute Kasteelpark Arenberg 10 3001 Heverlee
Aula Pieter De Somer / Pieter De Somer Lecture Hall Charles Deberiotstraat 24 3000 Leuven	Huis van 't Sestich / Van 't Sestich House Naamsestraat 69 3000 Leuven	Landbouwinstituut / Agricultural Institute Kasteelpark Arenberg 20 3001 Heverlee	Paus Adrianus VI -College (Pauscollege) / Pope Adrian VI College (Pope's College) Hogeschoolplein 3 3000 Leuven	Universitaire Serres Kernfaciliteit Campus Leuven / University Greenhouses Core Facility Leuven Campus Celestijnenlaan 300 3001 Heverlee
BAC ART LAB Vital Decosterstraat 102 3000 Leuven	Instituut Natuurkunde Navorsing (200D) / Institute of Physics Research (200D) Celestijnenlaan 200D 3001 Heverlee	Leercentrum Agora / Agora Learning Centre Edward Van Evenstraat 4 3000 Leuven	Pius X-College / Pius X College Tervuursevest 103 3001 Heverlee	Universiteitshal / University Hall Naamsestraat 22 3000 Leuven
Campus Glasblazerij / Campus Glassworks Celestijnenlaan 200G 3001 Heverlee	Justus Lipsiuscollege / Justus Lipsius College Minderbroedersstraat 15 3000 Leuven	Leo XIII seminarie / Leo XIII seminary Tiensestraat 112 3000 Leuven	Premonstretcollege / Premonstret College Naamsestraat 61 3000 Leuven	Universiteitsbibliotheek / University Library Monseigneur Ladeuzeplein 21 3000 Leuven
Centrale Werkplaats Metaal / Central Workshop Metalwork Willem de Croylaan 40 3001 Heverlee	Kandidatuur Natuurkunde (200C) / Physics Candidacy Programme (200C) Celestijnenlaan 200C 3001 Heverlee	Leuven BioScience Centre Celestijnenlaan 200R 3000 Leuven	Quadrivium Celestijnenlaan 200H 3001 Heverlee	Vaardigheidscentrum Tandheelkunde / Dentistry Training Centre Herestraat 49 3000 Leuven
Centrale Werkplaats Schrijnwerkerij / Central Workshop Carpentry Willem de Croylaan 40 3001 Heverlee	Kandidatuur Scheikunde (200G) / Chemistry Candidacy Programme (200G) Celestijnenlaan 200G 3001 Heverlee	Leuven Chem&Tech Celestijnenlaan 200F 3001 Heverlee	Rega Instituut / Rega Institute Herestraat 49 3000 Leuven	
College De Valk / Falcon College Tiensestraat 41 3000 Leuven	Kapel van Onze-Lieve- Vrouw ter Koorts / Chapel of Our Lady of Fevers Vlamingenstraat 39 3000 Leuven			
Didactisch Museum Archeologie / Didactic Museum of Archaeology Blijde Inkomststraat 21 3000 Leuven				

Frank Bartholomé, Eva Bauwens, Eric Breynaert, Nel Bruneel, Kjell Corens, Wouter Daenen, Christophe Dausin, Marjan Debaene, Marieke De Baerdemaeker, Benoît De Baere, Pieter De Geyter, Jens De Groot, Krista De Jonge, Tom Delcourt, Dieter Demey, Bart Demuyt, Ward De Pril, Dries Desticker, Karine Draeck, Mario Driesen, Frank Goethals, Ellen Gommé, Koen Gooris, Luc Grauwels, Hilde Heynen, Rajesh Heynickx, Kristien Jacobs, Ivo Jossart, Bruno Lambrecht, Eve Lapiere, Cato Leuraers, Willemijne Linnsen, Inne Lommers, Klaus Ludwig, Pedro Elias Marques, Matthias Meirlaen, Charlotte Nackom, Bart Pattyn, Vincent Pauwels, Nathalie Poot, Iris Rademakers, Bart Raymaekers, Iris Rens, Els Robeys, An Roose, Jan Seghers, Christina Seyfriedt, An Smets, Katharina Smeyers, Joris Snaet, Tjamke Snijders, Violet Soen, Rob Stevens, Stéphanie Swolfs, Stéphane Symons, Jo Tollebeek, Marianne Toonen, Stefaan Vaes, Koen Van Balen, Kathy Van de Kerckhove, Margot Van den Bergh, Bram Van de Poel, Sarah Van De Sype, Monique Vandycx, Isabelle Van Geet, Michel Vangool, Soetkin Vanhauwaert, Inge Van Hemelrijck, Ines Van Houtte, Werner Van Ingh, Pieter Van Kelst, Hilde Van Kiel, Ellis Van Miert, Geert Vanpaemel, Sarah Van Ruyskensvelde, Anja Vansteenwegen, Peter Verbist, Tom Verbist, Anne Verbrugge, Mieke Verstuyf, Poi Verwilt, Annelies Vogels, Els Wierick, Kaat Wils, Jelle Zeedijk en ... de vele anderen die op een of andere manier aan de totstandkoming van dit boek hebben bijgedragen / and... the many others who, in one way or another, contributed to the realization of this book.

OVER DE AUTEURS / ABOUT THE AUTHORS

Karin Borghouts (°1959) studeerde schilderkunst in Antwerpen en groeide uit tot een vooraanstaande Belgische kunstfotograaf. Naast haar eigen projecten werkt ze in opdracht van kunst-, culturele en erfgoedorganisaties, uitgevers, stadsbesturen, architecten en musea. Van 2011 tot 2022 fotografeerde zij de hele restauratie van het KMSKA (*KMSKA, Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen – Het Schoonste Museum*, Hannibal Books & KMSKA, 2022).

Karin Borghouts (b. 1959) studied painting in Antwerp and went on to become a leading Belgian art photographer. In addition to developing her own projects, she receives commissions from arts, cultural and heritage organisations, publishers, city councils, architects and museums. From 2011 until 2022, she documented the entire restoration of KMSKA (*KMSKA, Royal Museum of Fine Arts Antwerp – The Finest Museum*, Hannibal Books & KMSKA, 2022).

Liesbet Nys (°1976) studeerde geschiedenis aan KU Leuven en schreef er een doctoraatsproefschrift over museumbezoek in de negentiende eeuw. Ze publiceerde uitvoerig over de geschiedenis van de Leuvense universiteit. Sinds 2020 is ze stafmedewerker publiekswerking erfgoed van KU Leuven.

Liesbet Nys (b. 1976) studied history at KU Leuven, where she wrote a doctoral dissertation on the cultural practice of museum visiting in the 19th century. She has published extensively on the history of Leuven's university. Since 2020, she is employed as a heritage-outreach officer at KU Leuven.

Fotografie / Photography

Karin Borghouts
Wouter Bollaerts (p. 24)

Tekst / Text

Luc Sels
Liesbet Nys
Koen Peeters

Eindredactie / Copy editing

Jan Vangansbeke (NL)
Xavier De Jonge (EN)

Vertaling / Translation

Sandy Logan

Projectcoördinatie / Project management

Liesbet Nys (KU Leuven)
Sara Colson (Hannibal Books)

Vormgeving / Graphic design

Tim Bisschop

Beeldbewerking / Retouching

Karin Borghouts
Wouter Bollaerts
Tine Deriemaeker (die Keure)

**Zakelijke coördinatie 600 jaar KU Leuven /
Business coordination 600 years KU Leuven**

Klaartje Heiremans

Druk / Printing

die Keure, Brugge, België / Bruges, Belgium

Inbinding / Binding

Brepols, Turnhout, België / Belgium

Uitgever / Publisher

Gautier Platteau

ISBN 978 94 6494 164 7
D/2025/11922/08
NUR 680

© Hannibal Books, 2025
www.hannibalbooks.be

Alle rechten voorbehouden. Niets van deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. De uitgever heeft geprobeerd voor alle teksten, foto's en afbeeldingen de wettelijke voorschriften inzake copyright toe te passen. Wie meent nog rechten te kunnen laten gelden wordt verzocht zich tot de uitgever te richten. / All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording or any other information storage and retrieval system, without prior permission in writing from the publisher. Every effort has been made to trace copyright holders for all texts, photographs and reproductions. If, however, you feel that you have inadvertently been overlooked, please contact the publisher.

COVER

Plan voor de wederopbouw na de Tweede Wereldoorlog van de vernielde achtervleugel van het Premonstreitcollege (Universiteitsarchief KU Leuven)

Plan for the reconstruction of the destroyed rear wing of Premonstreit College after the Second World War (KU Leuven University Archives)